

næst vil jeg heller ikke sty at udtale, men lige aabent og ligefrem, at jeg finder, at nu er Tiden kommen til en Tiendeafslønningslov. Jeg kan hverken se nogen Fare eller nogen Uret ved at komme med en saadan Lov, medens jeg dog ikke vil gaa saa vidt som det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti). Jeg tror nemlig, at det vilde være uigjennemførligt, og jeg kan heller ikke se, at det i og for sig vilde være strengt retfærdigt. Men hvad jeg kalder for retfærdigt, er en Afsløsning for — lad mig nævne det, som allerede er blevet nævnt — det attendobbelte Beløb. Dersom f. Ex. en Mand vilde gaa hen og laane de nødvendige Penge, for dermed at kunne afbetale sin Tiende med det attendobbelte Beløb, saa vil jeg spørge: Hvor Meget vilde han saa have tjent derved? Mon han ikke vilde være udfat for at kunne komme til at give en saa høi Rente af disse Penge, at Renten, naar den blev Kapitaliseret, omtrent vilde udgjøre hele Summen? Jeg tror, at dette vel kunde være muligt, men desuagtet er jeg sikker paa, at Enhver, som er stillet saaledes med sin Eiendom, at han er istand til at kunne faae dette Beløb, vilde friskjæbe sig for Tienden; thi Enhver holder jo paa, at hans Eiendom bliver saa hestelsesfrit som muligt. I lige Maade vil jeg sige — hvad jo ogsaa er kommet frem ved Behandlingen af tidligere Lovforslag her i Thinget —, at der jo maatte være en Mulighed tilstede for, at de Vedkommende kunde faae deres Tiende afløst, og jeg kan da ikke se rettere, end at det Tyvedobbelte maatte kunne betragtes som fuld Erstatning. Naar man gaar ud fra denne Betragtning, som jeg tror, det vil være vanstelig for Noget at modbevise, saa kan jeg ikke negte, at det har forundret mig noget, at den høitærede Minister, som jo forøvrigt i mange Spørgsmaal ser meget praktisk paa Tingene, ikke har givet denne Sag sin Støtte. Dette er det eneste Haab, som jeg har med Hensyn til at faae denne Lov gennemført, fordi jeg siger omtrent som saa: Jeg skulde ikke have saa Meget imod Oprettelsen af en særlig Fond, naar vi samtidig kunde faae en Bestemmelse indført i selve dette Lovforslag om, at der skulde gives en Tiendeafslønningslov med det Samme. Men dersom Lovforslaget kan blive gennemført, som det foreligger, saa ser jeg i Dieblirket ingen Anledning til at give det dette Paahæng. Naar man skal have dette Lovforslag givet et saadant Paahæng, saa skulde det være af den Grund, som det ærede Medlem for Veile Amts

3die Valgkreds (Th. Nielsen) udtalte forleden Dag. Thi dersom man faar en særlig Fond oprettet, uden i Forveien at have sikret sig en Tiendeafslønningslov, tror jeg aldrig, at man faar en Tiendeafslønningslov. Ogsaa af den Grund, som den høitærede Minister selv engang har anført her i Thinget ved Behandlingen af Lovforslaget om Oprettelsen af et Kirkeraad, tror jeg ikke, at vi vilde faae en Tiendeafsløsning. Thi komme vi først til en saadan Korporation, som tidligere er bleven nævnt her, og faae vi først en særlig Fond, saa tror jeg ikke længere, man vil staa ved, at det er Statsmidler i den Forstand, som man nu staaer ved, at det er, men saa vil man begynde at foreholde os, at det dog til Syvende og Sidst er Kirkens Midler. For at præcisere mit Standpunkt klart, vil jeg altsaa sige, at, dersom vi kunde faae denne Lov gennemført med de Principer, som nu ere i Lovforslaget, ja selv med nogen Forhøielse af de enkelte Lønninger, saa vilde jeg anse det for heldigt. Det kunde maaste være rigtigt at have en Lønningsklasse til. Jeg vil her i Forbigaaende sige, at dersom jeg skulde anke over Noget, da skulde det være over de 100,000 Kr., som skulle stilles til Ministerens Raadighed paa Finantsloven, men dette kalder jeg dog kun for Smaating. Hovedprincippet for mig er, at man her i Thinget vedkjender sig, at Tienden er Statskassens. Dette er det Første. Det Andet er, at jeg muligen vil kunne gaa ind paa en særlig Fond, vel at mærke, naar man samtidig kan enes om, jeg vil ikke sige en kempelig Afslønningslov, men en Afslønningslov, om hvilken man ikke med nogen som helst Ret kunde sige, at den gjorde Uret til nogen Side. Selve Lovforslaget skal jeg ikke opholde mig saameget ved. Der er fra forskjellige Sider faldet Ytringer, som gjøre, at jeg muligvis — skjændt jeg anser det for i høi Grad uheldigt — kan betvemme mig til denne Gang at tage af Præstjord fra Landsbypræsterne, idet det nemlig forekommer mig, at den eneste Landsbypræst, som vi have her i Thinget, har gjort sig megen Uvilighed for at paavise det Uheldige i at bevare Præstjorder. Jeg kan ikke godkjende, hvad han har sagt, men jeg synes, at det vilde være en Feil af os ikke at gaa ind paa hans Betragtninger og lade ham staa og falde med, hvad han har sagt paa sine Standsfællers Vegne. Jeg kunde derfor endog være tilbøielig til at gaa ind paa at tage al Sord fra dem, hvorved man jo vilde opnaa at faae dem langt mere stillede i